

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen projektiryhmän kokous 6/2021

Aika 20.1.2021 klo 13:00-15:00

Paikka Videokokous

Jäsenet

Läsnä

Poissa

Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö	x
Hallitusneuvos Ilpo Helismaa	x
Pelastusneuvos Janne Koivukoski	x
Varautumisjohtaja Jussi Korhonen	x
Kansainvälisten asioiden johtaja Veera Parko	x
Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons	x
Viestintäasiantuntija Pihla Pitkänen	x
Neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi	x
Johtava asiantuntija Tanja Ulvinen	x

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13:02.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Valmistelujaostojen ajankohtaiset kuulumiset ja keskustelu jaostojen raportteihin sisältyvistä ehdotuksista (kiireelliset uudistukset ja ei-kiireelliset uudistukset pelastuslaissa)

Käsiteltiin linjaus, jonka mukaan voimassa oleva pelastuslaki uudistetaan osittain sen sijaan, että tehtäisiin kokonaan uusi laki. Todettiin myös alustava aikataulu lainvalmistelulle. Tavoitteena on, että hanke pelastuslain uudistamiseksi asetetaan alkusyksyllä 2021 ja luonnos hallituksen esitykseksi laitettaisiin lausuntokierrokselle alkukeväältä 2022. Eduskunnan käsittelyssä esityksen olisi tarkoitus olla syksyllä 2022 ja laki tulisi voimaan vuoden 2024 alusta.

Sovittiin, että valmistelujaostojen tulee muistioissaan tuoda esiin ehdotuksensa välttämättömistä uudistamistarpeista, jotka tulisi tehdä

Pöytäkirja

SM21925

01.03.2021

00.01.05.00

SMDno-2019-2078

pelastuslakiin tässä vaiheessa. Tämän lisäksi muistioissa tulisi ilmaista muutos- ja uudistamistarpeet, jotka ovat selkeitä, mutta eivät ainakaan tällä hetkellä välttämättömiä sekä jatkovalmistelua vaativat uudistamistarpeet, jotka eivät ole nopealla aikataululla toteutettavissa. Valmistelujaostojen muistiot laitetaan lausuntokierrokselle loppukevästä 2021.

Lain rakenne ja yhteiset säännökset -jaoston puheenjohtaja toi esille, että valmistelujaostojen esityksissä on otettava huomioon SOTE-100 paketti, jossa pelastuslakia muutetaan huomattavasti. Paketti tulee julkiseksi 1.2.2021 ja se on lähtökohta, jonka pohjalta muutoksia ryhdytään tekemään. Olennaisia SOTE-100 paketin muutoksia, jotka tulevat vaikuttamaan jaostojen työhön ovat muun muassa 2 a §:n määritelmäsäännös ja 27 §, jossa säädetään hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä. Varsinaisesti jaoston työ alkaa vasta muistioita koskevan lausuntokierroksen jälkeen.

Pelastustoiminta -jaoston kokouksissa pelastuslain tarkastelua on tehty pykäläkohtaisesti ja täysin uusia pykäläehdotuksia on tullut 1-2. keskustelussa on noussut esille paljon sellaisia asioita, jotka eivät kuulu lainsäädäntöön. Muistioluonnoksen nykytilaa koskeva osio vaatii vielä työstämistä ja jaostossa on sovittu pidettäväksi vielä kaksi kokousta. Todennäköisesti tulee tarve myös kolmannelle kokoukselle, jotta muistio valmistuu ajallaan.

Jaoston kokouksissa on keskusteltu paljon sopimuspalokuntatoimintaan liittyvistä asioista. Sopimuspalokuntalaisilla on halu selkeyttää omaa asemaansa ja saada kirjatuksi lainsäädäntötasolle heitä koskevia asioita. Toinen kokonaisuus, josta on keskusteltu tiiviisti kokouksissa ja johon on käytetty myös asiantuntijaa, on metsäpalovaroituksen ja avotulen käsitteet. Jaosto tulee esittämään, että käsitteet metsäpalovaroitus ja ruohikkopalovaroitus yhdistettäisiin. Avotulen käsite tulee puolestaan esittää tulevassa laissa yksiselitteisesti, jota se ei tällä hetkellä ole.

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta -jaoston työssä valmistelua ei ole tehty pykälien kautta, vaan on käsitelty asioiden sääntelytarpeita ja niistä johdetaan muutostarpeet ja mahdolliset vaihtoehtoiset toteutustavat ja vaikutukset. Jo jaoston työn alkuvaiheessa selvisi, että pelastuslaitosten valvontatehtävät ja valvontasuunnitelmat jäänevät valtaosin jatkoselvittelyä vaativien asioiden joukkoon. Vaikuttaa siltä, että kiireellisten muutosten kategoriaan ei mene muuta kuin maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen liittyvät muutokset. Maankäyttö- ja rakennuslakiin tehdään isoja muutoksia, jotka liittyvät pelastuslain 3 lukuun (Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet) ja väestönsuoja-asioihin. Tältä osin on tehtävä pelastuslain läpikäyntiä ja yhteensovitettava pelastuslain ja maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä.

Varautuminen poikkeusoloihin ja väestönsuojelu -jaosto on kokoustanut edellisen kerran 19.1.2021. Jaoston työssä on lähdetty liikkeelle taulukointimallista ja on koottu alustavia muutostarpeita. Nykyinen pelastuslaki on sekoitus kahdesta eri laista ja ajatusmaailma on edelleen sellainen, että ikään kuin puhuttaisiin kahdesta eri pelastustoimen tehtäväkokonaisuudesta. Lain rakenne ei ole looginen ja sääntely on niin yleisellä tasolla, että tosiasiallisen varautumisen tason objektiivinen valvominen on haasteellista. Asiasta tarvittaisiin tarkempaa sääntelyä. Myös suojelustatuksen osalta on tarkennustarpeita.

4. Muut mahdolliset esille nousevat asiat

Todettiin, että pelastustoiminta -jaosto ja onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta -jaosto tekevät yhteistyötä asiassa, joka koskee toimivallan siirtoa sisäministeriön hallinnonalaan kuuluvien ammattien ammattipätevyyden tunnustamisessa. Asia tiivistetään pelastustoiminta -jaoston muistioon.

Todettiin, että seuraava projektiryhmän kokous pidetään maanantaina 1.3.2021 klo 13.00-15.00.

5. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14:34.

Puheenjohtaja

Mika Kättö

Sihteeri

Tanja Ulvinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 01.03.2021 klo 14:21. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.